

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามปลายเปิดและปลายปิดประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุงานในองค์กร แผนก/สังกัด การเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาองค์กร ซึ่งแบบสอบถามในส่วนนี้จะป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามในส่วนนี้จะป็นคำถามปลายปิด แบ่งคำตอบออกเป็น 2 ค่า คือ กำหนดคะแนนตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแบ่งความรู้ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสูง และระดับต่ำ โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

ดังนั้นระดับคะแนนของความรู้มีขั้นคะแนน ดังนี้

ระดับสูง คือ ระดับคะแนนที่สูงกว่า 80%

ระดับต่ำ คือ ระดับคะแนนที่ต่ำกว่า 80%

ส่วนที่ 3

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กร จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเชิงบวก จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 15) และคำถามเชิงลบ จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด แบ่งคำตอบออกเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก = 3 คะแนน เห็นด้วย = 2 คะแนน และไม่เห็นด้วย = 1 คะแนน

การกำหนดคะแนน

ความคิดเห็นของพนักงาน	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยมาก	3 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	2 คะแนน	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	1 คะแนน	3 คะแนน

เกณฑ์ในการจัดกลุ่มแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

$$\frac{\text{คะแนนสูง-คะแนนต่ำ}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{3-1}{3} = 0.66$$

ดังนั้น ระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นมีขั้นคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00-1.66	ไม่เห็นด้วย
1.67-2.33	เห็นด้วย
2.34-3.00	เห็นด้วยมาก

ส่วนที่ 4

มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่าง

อิสระ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ส่งแบบสอบถามให้พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัท นครไชยศรีอุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแล้วผู้ศึกษาได้ดำเนินการติดตามเก็บแบบสอบถามกลับคืน

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัท นครไชยศรีอุตสาหกรรม จำกัด จำนวน 366 คน ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาประชากรกลุ่มนี้ เนื่องจาก เป็นกลุ่มของพนักงานที่มีจำนวนมากในองค์กร ในขณะที่กลุ่มพนักงานที่มีการศึกษาดำ อาจไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์กรซึ่งจะนำไปสู่การต่อต้าน และเมื่อพนักงานที่ถือว่าเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและต่อต้านการเปลี่ยนแปลงแล้วจะนำไปสู่ความล้มเหลวในการพัฒนาองค์กรในที่สุด

ขนาดตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษากำหนดจำนวนตัวอย่าง 20% ของประชากร จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกหรือโดยบังเอิญ (convenience sampling or accidental sampling) ซึ่งผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือจากคนรู้จัก ที่ทำงานอยู่ในบริษัทนครไชยศรีอุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับปฏิบัติการของบริษัทจนกว่าจะครบจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ฝ่าย	จำนวนพนักงาน (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ฝ่ายผลิต	269	54
ฝ่ายสนับสนุนการผลิต	97	19
รวม	366	73

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด ให้รหัสคำตอบ จัดทำคู่มือลงรหัส ลงรหัส และบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงในแบบรหัส (Coding Sheet) แล้วประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science หรือ SPSS) สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจด้วยความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้วยความแตกต่างของค่าร้อยละตั้งแต่ 5.0 ขึ้นไปถือว่าแตกต่างกัน ส่วนด้านความคิดเห็นและความพร้อมใช้ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.15 ขึ้นไป (ร้อยละ 5 ของค่าคะแนนเต็ม ซึ่งเท่ากับ 3) ถือว่าแตกต่างกัน

การนำเสนอข้อมูล

ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบดังนี้

1. การพรรณนา โดยใช้ข้อมูลทางสถิติในการอธิบายผลการศึกษา ประกอบกับการใช้แนวคิดและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนหรือคัดค้าน
2. ตารางแสดงการกระจายของตัวแปร โดยอ่านค่าสถิติตัวเลขที่ปรากฏในตาราง ประกอบการบรรยายผลที่ได้จากการศึกษา